

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku w roku 2015 i informacja o potrzebach w zakresie pomocy społecznej.

I. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania:

I.1. zlecone i własne w zakresie pomocy społecznej,

I.2. inne zadania- w szczególności w zakresie:

dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, ustalania uprawnień do świadczeń zdrowotnych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Sulejówek, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie dodatków energetycznych oraz na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

II. POMOC SPOŁECZNA

II. 1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy:

- 1) finansowej, rzeczowej, poradnictwa dla 534 osób pozostających w 482 rodzinach (959 łącznie osób w tych rodzinach), czyli dla 5 % mieszkańców miasta, których na koniec 2015 roku było 18.903. Pomoc w formie pracy socjalnej otrzymało 328 rodzin, w tym wyłącznie pracą socjalną objęto 122 rodziny;
- 2) w formie obiadów w szkole dla 127 dzieci i 20 dorosłych w ramach programu rządowego **„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”** współfinansowanego przez budżet państwa i 8 dzieci i 3 dorosłych wyłącznie z zadań własnych Miasta; dla dzieci szkoły podst. i gimnazjum zakupiono drugie dania, dla młodzieży ponadgimnazjalnej i dorosłych pełen obiad; dla dorosłych z ograniczoną sprawnością obiady dowieziono do domu;
- 3) usługowej- 18 osobom starszym lub niepełnosprawnym, wymagającym opieki osoby drugiej,
- 4) usługowej specjalistycznej -13 osobom chorym psychicznie lub niesprawnym intelektualnie. Wykonawcą usług wyłonionym w trybie konkursu na podstawie umowy z dnia 05. I. 2015 r. było Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, Lublin, ul. Kolorowa 6, filia Warszawa;
- 5) z powodów zdarzeń losowych 6 osób otrzymało wsparcie na sumę 5.500 zł.
- 6) Klienci MOPS mieli dostęp do indywidualnych konsultacji psychologicznych i prawnych (także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie)- bezpłatnych, świadczonych między innymi przez specjalistów zatrudnionych Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Sulejówku.

II. 2 Realizacja programów, projektów, uchwał, zadań:

1) **„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”**- program rządowy, którego koordynatorem jest Burmistrz Miasta. Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży. W celu objęcia programem większej liczby mieszkańców Rada Miasta 29.01.2015 r. przyjęła Uchwałę Nr VI/24/2015 podwyższająca w okresie 2015-2020 kryterium dochodowe do przyznania pomocy i w dniu 22.02.2015 r. Uchwałę Nr VII/32/2015 w sprawach zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania. Z kolei Uchwałę z dnia 29 stycznia 2015 r. Nr VI/ 26/2015 ustanowiono wieloletni program osłony w zakresie dożywiania.

2) W 2015 r. Miasto Sulejówek skorzystało w trybie konkursu z dofinansowania realizacji **Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na 2015 r. – „Asystent rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej”**. Pozyskano dotację w kwocie 24.053 zł., koszt na w/w zadania ze strony Miasta wyniósł 72.271 zł. Zadania określone ustawą z dnia 9.06.

2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowało dwóch asystentów rodziny. Objęto pomocą 14 rodzin, w tym 29 dzieci. Pomoc w formie asystentury udzielana była na wniosek pracownika socjalnego, za zgodą rodzin wymagających takiej formy pomocy. O konieczności asystentury dla rodziny może zdecydować też Sąd Rodzinny. Celem pracy asystenta jest wspieranie rodzin w zakresie wychowywania dzieci, społecznie akceptowanym funkcjonowaniu w środowisku. Asystenci rodzin służyli pomocą w rozwiązaniu problemów socjalno- bytowych, wskazywał sposoby poprawy relacji rodzinnych, emocjonalnych, motywował do aktywności życiowej, uczył prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, z kolei dzieci motywował do systematycznej nauki oraz wspierał w pokonywaniu kryzysów rodzinnych, wskazywał prawidłowe role społeczne, współpracował z osobami reprezentującymi instytucje i służby zaangażowane w sprawy rodziny. Szczegółowe zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1 w/w ustawy.

W 2015 r. Miasto zgodnie z w/w cytowaną ustawą ponosiło koszty współfinansowania pobytu dzieci z terenu Sulejówka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka: 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w I roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% - w II roku, 50% - w III i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Miasto w latach 2012-2015 współfinansowało pobyt 6 dzieci w pieczy zastępczej w wysokości: w 2012 r. -2.767 zł., 2013 r.- 8.970 zł., 2014 r.- 15.506 zł. Koszt tego zadania w 2015 r. wyniósł 20.136,77 zł.

Z terenu Sulejówka w latach 2012-2015 w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 9 małoletnich dzieci, w tym 6- w Domu Dziecka w Falbogach i 3 na terenie innych powiatów, natomiast w rodzinach zastępczych w 2015 r. przebywało 26 dzieci z 21 rodzin, w 2014 - 25 dzieci z 20 rodzin, w 2013 r.- 24 dzieci z 19 rodzin, w 2012 r. -22 dzieci z 17 rodzin.

3) W 2015 r. opracowano **Program Wspierania Rodziny w Sulejówku na lata 2015-2018**, który został przyjęty Uchwałą Nr XI/75/2015 w dn. 25.06.2015 r. przez Radę Miasta Sulejówek, który z założenia ma zintegrować działania rzecz rodziny poprzez inicjatywy **Partnerstwa na rzecz Rodziny dla Miasta Sulejówek** zorganizowanego na przełomie 2015/2016 r.

4) Zespół Interdyscyplinarny Miasta Sulejówek (w skrócie ZI).

Zespół Interdyscyplinarny Miasta Sulejówek funkcjonuje od 2012 r. na podstawie Zarządzenia Burmistrza Miasta Sulejówek. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele MOPS, placówek oświaty, Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, ochrony zdrowia, Komisariatu Policji, Straży Miejskiej, Sądu Rejonowego.

W 2015 r. do ZI wpłynęło 25 Niebieskich Kart, w tym 5 zostało sporządzonych przez pracowników socjalnych MOPS, 19 przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji i 1 karta przez pracownika ochrony zdrowia. Istotne jest podnoszenie świadomości społecznej o prawach do godnego życia w poczuciu bezpieczeństwa i o konieczności głośnego sprzeciwu przeciw aktom przemocy.

Tabela nr 1. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie 2012 r.-2015 r. w liczbach

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
Liczba spotkań ZI	9	13	23	21
Liczba powołanych grup roboczych	3	11	16	11
Liczba spotkań grup roboczych	13	25	75	71
Liczba zawiadomień do organów ścigania	0	1	0	0
Liczba założonych Niebieskich Kart A	5	21	29	25
Liczba wszczętych procedur NK	5	19	29	25
Liczba zakończonych procedur NK	1	9	16	41

Źródło tabel 1-4: opracowanie własne.

Tabela nr 2. Charakterystyka osób dotkniętych przemocą w rodzinie, dla których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty w 2015 r.

Ogółem dotknięci przemocą K+M	Kobiety dotknięte przemocą			Mężczyźni dotknięci przemocą		
	do 18 roku życia	w wieku 18-67	W wieku powyżej 67 lat	do 18 roku życia	w wieku 18-67	w wieku powyżej 67 lat
44	10	21	3	6	3	1

Statystycznie najbardziej dotknięte przemocą są kobiety.

Tabela nr 3. Charakterystyka osób stosujących przemoc w rodzinie, dla których wszczęto procedurę Niebieskiej karty w 2015 r.

Ogółem stosujący przemoc K+M	Kobiety stosujące przemoc			Mężczyźni stosujący przemoc		
	do 18 roku życia	w wieku 18-67	W wieku powyżej 67 lat	do 18 roku życia	w wieku 18-67	w wieku powyżej 67 lat
24	0	1	0	0	23	0

Tabela nr 4. Rodziny, które trafiły do MOPS ze względu na procedurę Niebieskiej Karty

wyszczególnienie:	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Liczba rodzin objęta programem	4	17	41	48
<i>w tym nowych rodzin objętych programem</i>	5	15	29	24
Liczba rodzin z dziećmi objętych programem	4	9	18	26
<i>w tym nowych rodzin z dziećmi objętych programem</i>	4	7	12	12

II. 3 Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku realizujący zadania w zakresie pomocy społecznej:

- 1) uczestniczyli w pracach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisji Mieszkaniowej przy Urzędzie Miasta Sulejówek,
- 2) systematycznie współpracowali z jednostkami organizacyjnymi Miasta, w szczególności z pracownikami placówek oświaty, ochrony zdrowia, Straży Miejskiej, także z organizacjami pozarządowymi, funkcjonariuszami Policji, kuratorami sądowymi, różnymi instytucjami w celu rozwiązywania problemów klientów, lub w celu zapobieganiu ich powstawaniu,
- 3) interweniowali 120 razy w sytuacjach kryzysów rodzinnych. W tym odbyło się 18 interwencji z funkcjonariuszem policji, 14 – z funkcjonariuszem Straży Miejskiej, 21 - z Asystentem rodziny, 4- z kuratorem Sądu Rejonowego, 5 z pedagogiem szkoły, 1 z opiekunką z firmy opiekuńczej.
- 4) przeprowadzali wywiady środowiskowe na potrzeby pomocy społecznej, do spraw rodzin zastępczych, do spraw wydania decyzji w ustalającej uprawnienia do świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych, do spraw ustalenia uprawnień zasiłku dla opiekuna i specjalnego zasiłku opiekuńczego w ramach świadczeń rodzinnych.
- 5) Udzielili wsparcia w sytuacji kryzysowej – pomoc w umieszczenia na okres 3 m-cy matki z dwojgiem dzieci dotkniętych przemocą ze strony ojca w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Mińsku Mazowieckim.

II. 4. Działania systematyczne MOPS lub przy współdziałaniu innych:

- 1) opracowano Ocenę zasobów pomocy społecznej dla Miasta Sulejówek za 2014 r. Ocena została przyjęta Uchwałą Rady Miasta Sulejówek nr X/59/2015 w dniu 28 maja 2015 r. służyła pomocą pracach nad budżetem na rok następny;
- 2) cały rok pośredniczono w zaopatrzeniu podopiecznych w podarowane przez mieszkańców miasta art. gospodarstwa domowego, szkolne, higieniczne, odzież, obuwie, zabawki, książki, art. pościelowe. Artykuły ze zbiorów akcji pomocowych organizowanych przez przedstawicieli miejskich placówek oświatowych wraz z dziećmi i rodzicami, Niepublicznego Przedszkola „Delfinek”.
- 3) współpracowano ze szkołami przy organizacji dożywiania, czasu wolnego dzieci, w sprawie wspólnego rozwiązywania problemów rodzinnych uczniów,
- 4) z okazji świąt Wielkanocnych, Bożego Narodzenia członek Rady Miasta P. Halina Wysocka, oraz mieszkańcy naszego Miasta ofiarowali artykuły do paczek świątecznych. Przygotowano paczki dla ubogich rodzin.
- 5) Członek Rady Miasta P. Andrzej Lipka w 2015 r. objął wsparciem niepełnosprawne dzieci samotnej matki opłacając gorący posiłek w szkole.
- 6) Ze inicjatywy władz Miasta 50 przy wsparciu Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej 50 rodzin otrzymało wsparcie w formie drewna opałowego.
- 7) W roku 2015 r. w Kierownik MOPS wydał 3277 decyzje, w tym 2110 w zakresie pomocy społecznej, 797 w zakresie świadczeń rodzinnych, 112 w zakresie funduszu alimentacyjnego, 83 w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, 53 w sprawie świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, 89 w sprawie dodatków mieszkaniowych i 33 dodatków energetycznych.

II.5. Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej

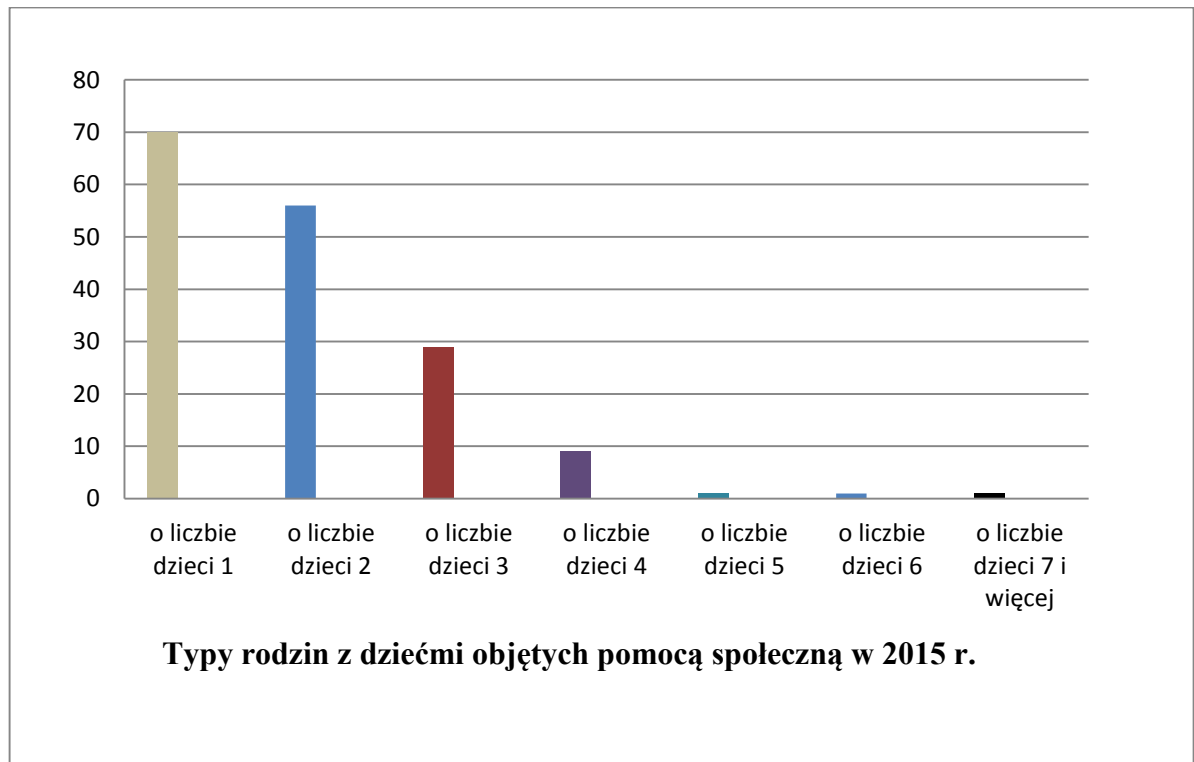
Z różnych form pomocy skorzystało 482 rodziny/ 959 osób , dla porównania – w 2014 r. 484 rodziny/ 994 osoby, w 2013 r.- 493 rodziny / 902 osoby, w 2012 r.- 513 rodzin/ 1054 osób;
 - najczęściej gospodarstw domowych było jednoosobowych - 254, 2/osob.-98, 3/osob.- 56 rodzin, 4/osob.- 43, natomiast 5 i więcej osób wystąpiło w 31 rodzinach;
 - rodzin z dziećmi było 167, w tym rodzin niepełnych 82,
 - w 72 rodzinach główny źródłem utrzymania była renta, emerytura, w tym było 50 gospodarstw jednoosobowych.

Wniosek: tak jak w ostatnich latach najliczniejszą grupą korzystających z pomocy były osoby samotnie gospodarujące i rodziny z dziećmi, co oznacza, że właśnie te grupy osób wymagają szczególnej uwagi, wielokierunkowego wsparcia. W zakresie pomocy rodzinom z dziećmi priorytetem było zapewnienie gorącego posiłku dzieciom w każdej ze szkół na terenie Miasta. Biorąc pod uwagę dzieci 3-4 letnie niezmiernie ważną sprawą jest zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach publicznych. W 2015 r. 147 dzieci nie miało możliwości skorzystania z opieki przedszkola publicznego a zatem rodzice gorzej sytuowani mają ograniczone możliwości podjęcia pracy i poprawy sytuacji materialnej rodziny. Dla wielu dzieci opieka przedszkolna jest wręcz konieczna ze względu na ich edukację, rozwój społeczny, możliwość skorzystania z regularnych posiłków, poznanie dobrych wzorców zachowania.

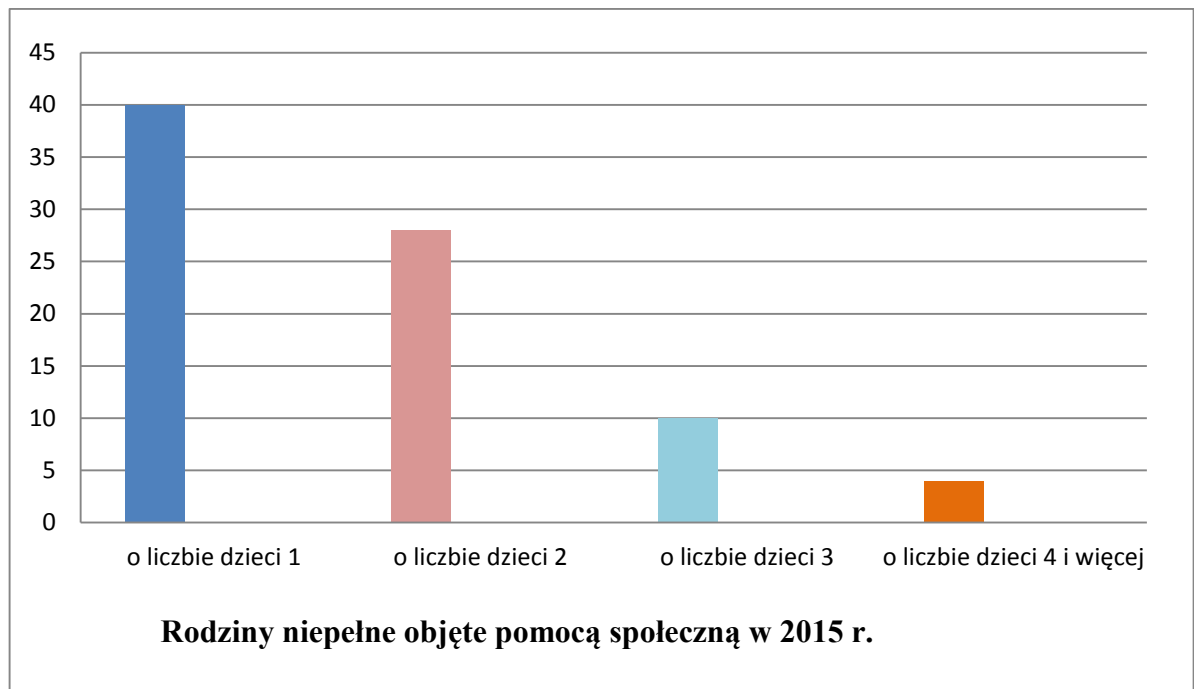
Natomiast samotne gospodarowanie w starszym wieku skutkuje potrzebami na usługi gospodarcze, pielęgnacyjne, medyczne. Społeczeństwo polskie jest społeczeństwem starzejącym się i mimo wspólnego gospodarowania z dorosłym członkiem rodziny (który nie może zrezygnować z zatrudnienia) będzie coraz większy popyt na w/w usługi. W Sulejówku w 2015 r. w wieku emerytalnym było 3616 osób, w tym 2507 kobiet. Dla porównania w 2014- było 3531osób, w 2013 r.- 3422 osób, w 2012 r. - 3343 osób, co potwierdza tendencję wzrostową populacji osób starszych.

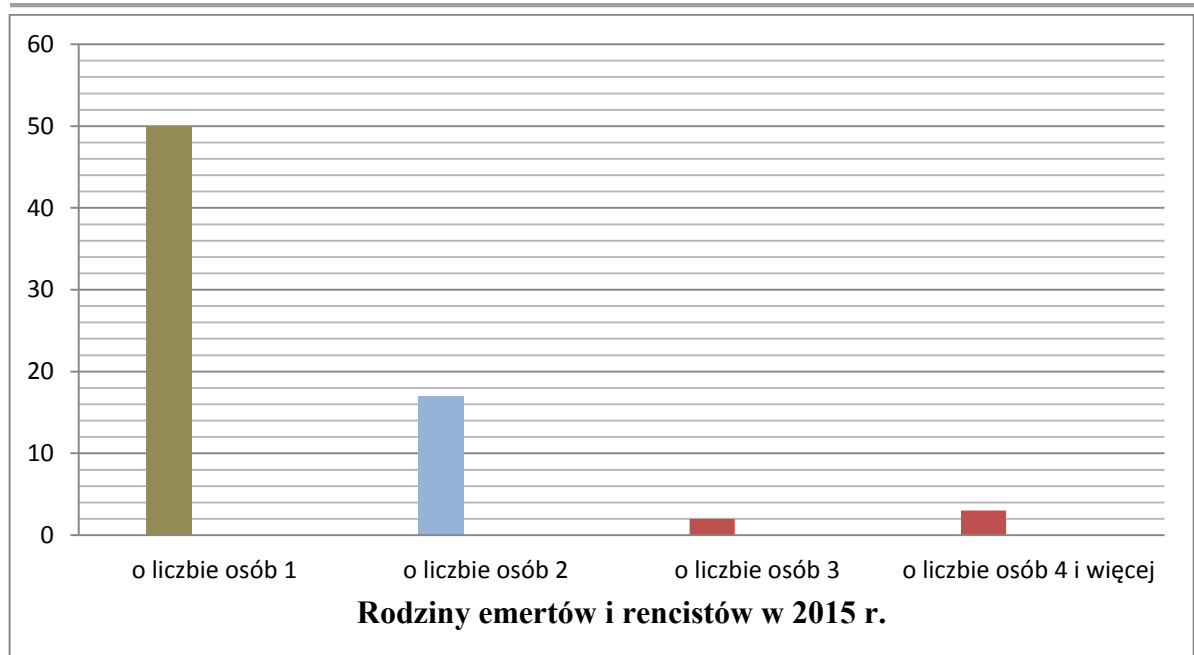
Źródło: sprawozdanie MPiPS-03 za 2015 r.

Źródło: sprawozdanie MPiPS-03 za 2015 r.

Źródło: sprawozdanie MPiPS-03 za 2015 r.

Źródło: sprawozdanie MPiPS-03 za 2015 r.

II.6 Charakterystyka gospodarstw domowych objętych pomocą w 2015 r.

Powody przyznania pomocy.

Ubóstwo: 347 (83%) rodzin z 416 otrzymujących wsparcie pieniężne lub niepieniężne znajdowało się poniżej kryterium dochodowego (tj. poniżej 542 zł. dla osoby samotnej i 456 dla osoby w rodzinie, a od X 2015 r. poniżej 634 na osobę samotnie gospodarującą i 514 na osobę w rodzinie. Najtrudniejszą sytuację dochodową miały rodziny z dziećmi i osoby dotknięte przewlekłą chorobą lub uzależnieniem.

Wniosek: Dla rodziny skutkiem pozostawania w ubóstwie są zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, w sferze pełnienia ról społecznych. Konieczne są wielokierunkowe działania w przeciwdziałaniu ubóstwu w tym: w postaci rozwiązań służących tworzeniu miejsc pracy, aktywizacji zawodowej, dostosowaniu kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. Ubóstwo może doprowadzić do wykluczenia społecznego wręcz marginalizacji ze wszelkimi dla niej konsekwencjami i kosztami społecznymi.

W 75 rodzinach z dziećmi (18 %) zaobserwowano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w 190 (46 %) rodzinach wystąpiła przewlekła choroba, 102 osoby (25%) było dotkniętych niepełnosprawnością, w 50 gosp. domowych (12 %) wystąpiła skłonność do nadużywania alkoholu, w 182 (44 %) rodzinach członek rodziny pozostawał bez pracy.

Wniosek: poza trudną sytuacją materialną najważniejszymi problemami klientów jest przewlekła choroba, brak aktywności zawodowej, nadużywanie alkoholu, następnie bezradność wychowawczo- opiekuńcza i w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. W zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom alkoholowym niezwykle ważne jest organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jak i edukacja osób uczestniczących w procesie wychowania. Jest to szerokie pole do działania w dziedzinie oświaty, kultury i sportu. Reagując na niewydolność rodziców – wskazane jest wsparcie ze strony placówek oświatowych i pedagogiczno- psychologicznych np.: w formie warsztatów edukacyjnych w zakresie wychowania dla opiekunów dzieci.

Bezrobocie. Z pomocy MOPS w 2015 r. korzystało 182 osoby bez pracy, z tego blisko 90 % z w/w pozostających bez pracy posiadało wykształcenie gimnazjalne lub zawodowe. Znaczny wskaźnik osób z niskim wykształceniem jednocześnie pozostających w sferze ubóstwa wskazuje, że konieczne są inicjatywy skutkujące wzrostem potencjału i wiedzy społeczności lokalnej, co przełoży się wprost na wzrost dochodów gminy, korzyść dla pracodawców poszukujących wykwalifikowanej kadry. Dla części osób dotkniętych bezrobociem dobrym rozwiązaniem będą kompleksowe działania (programy, projekty) zmieniające postawy życiowe, pobudzające aktywność i samodzielność. Większość bezrobotnych świadczeniobiorców od wielu lat bez pracy, mało ambitnych, z nałogami ma niewielkie szanse na usamodzielnienie, mogliby natomiast wykonywać prace społecznie użyteczne, roboty publiczne, inne formy aktywności np. drobne usługi sąsiedzkie, znanym także rozwiązaniem są spółdzielnie socjalne.

Tabela nr 5

Stopa bezrobocia w %			
wyszczególnienie	powiat	woj. mazowieckie	kraj
grudzień 2012	11 %	10,8 %	13,4 %
grudzień 2013	12,2 %	11 %	13,4 %
grudzień 2014	10,7 %	9,8 %	11,5%
grudzień 2015	8,8	8,4 %	11,4 %

Tabela nr 6. Bezrobocie w Sulejówku w latach 2012-2015.

Bezrobotni w Gminie Sulejówek				Bezrobotni klienci w MOPS
wyszczególnienie	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem
grudzień 2012 r.	557, w tym: długotrwale bezrobotnych : 218 z prawem do zasiłku: 119	237	320	242 rodzin (581 osób w w/w rodzinach)
grudzień 2013 r.	587, w tym: długotrwale bezrobotnych 288 z prawem do zasiłku: 120	265	322	247 rodzin (577 osób w w/w rodzinach)
grudzień 2014 r.	478, w tym długotrwale bezrobotnych 267 z prawem do zasiłku: 76 bezrobotni do 25 r. życia 39 osób bezrobotni pow. 50 r. ż.- 187 osób	215 119 41	263 148 35	221 rodzin (506 osób w w/w rodzinach)
grudzień 2015	383- w tym długotrwale: bezrobotnych 213 z prawem do zasiłku: 60	194 99 38	189 114 22	182 rodzin (426 osób w w/w rodzinach)

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji PUP w Mińsku Mazowieckim.

Wniosek: w porównaniu do grudnia 2014 r. o 20 % mniej mieszkańców z terenu Sulejówka zarejestrowało się jako bezrobotni, ok. 20 % zmniejszyła się liczba długotrwale bezrobotnych. Jednak liczba 182 rodzin korzystających ze wsparcia z powodu pozostawiania bez zatrudnienia (w tym sformalizowanego zatrudnienia) oznacza konieczność motywowania osób zwracających się o pomoc do podjęcia działań długofalowych, w tym uzupełnienia wykształcenia, podniesienia kwalifikacji, skorzystania z kursów, szkoleń oferowanych na wolnym rynku oraz bezpłatnych z Powiatowego Urzędu Pracy. Zadaniem niezmiennym dla Miasta jest podjęcie działań stwarzających odpowiednie warunki i klimat do rozwoju przedsiębiorczości jak np.: ulgi podatkowe, wyznaczanie terenów pod inwestycje, a zadaniem dla placówek oświatowych- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Osobom niepełnosprawnym i przewlekle chorym oferowaliśmy: pomoc usługową w ramach zadań własnych (dla 16 osób), specjalistyczne usługi opiekuńcze – dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dla 13 osób), gorące posiłki dostarczone do domu – dla 23 osób, pomoc w skompletowaniu dokumentów do zakładu opiekuńczo leczniczego, w uporządkowaniu mieszkania, w załatwieniu spraw urzędowych. Jest duże zapotrzebowanie na pomoc usługową osobom starszym, niedołącznym lub niepełnosprawnym z powodu przewlekłych chorób. Dwie opiekunki na $\frac{3}{4}$ etatu nie zabezpieczają potrzeb. W miarę możliwości wspieramy rodziny finansowo z przeznaczeniem na opłacenie usług sąsiedzkich. W schroniskach dla osób bezdomnych przebywało 8 osób, co wiąże się z kosztami miesięcznymi ok. 950 zł.

Gmina poniosła częściowe opłaty za pobyt 14 mieszkańców wymagających całodobowej opieki, skierowanych do Domów Pomocy Społecznej (w tym – 5 osób umieszczonych na podstawie postanowienia Sądu). Koszt opłat za 2015 r. wyniósł 298.506,05 zł. Jest to najdroższa forma usług przewidziana dla osób, które wymagają całodobowej opieki, pielęgnacji i jednocześnie w miejscu zamieszkania takiego wsparcia nie może zapewnić rodzina, ani ośrodek pomocy społecznej.

II 7. Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2015

Wykonany budżet ogółem w 2015 r wyniósł: **6.643707,01 zł.** , w tym:

I. Zadania własne gminy

Rozdział	Zadanie	Ilość osób/rodzin	Ilość osób w rodzinach	Wydatki w 2015 w zł.
85204	Rodziny zastępcze – opłaty za pobyt dzieci w placówkach	6	-	20 136,77
	Rodziny zastępcze – koszty utrzymania	-	-	5 450,00
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	6 480,00
	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - koszty utrzymania	-	-	10 800,00
85206	Wspieranie rodziny - koszty wynagrodzenia z pochodnymi (asystenci rodziny)	-	-	68 221,00
	Wspieranie rodziny – koszty utrzymania	-	-	4 050,00
85212	Świadczenia rodzinne -koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	107 681,00
	Świadczenia rodzinne – koszty utrzymania	-	-	21 310,00
85213	Składki zdrowotne od zasiłków stałych	77	77	229,94
85214	Zasiłki celowe i okresowe	528	826	358 770,00
	Opłaty za domy pomocy społecznej	14	14	298 506,05
85215	Dodatki mieszkaniowe świadczenia+ koszty	56	157	154 650,00
85216	Zasiłki stałe	91	109	23 000,00
85219	Koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	844 571,74
85295	Program rządowy	---	508	139 835,82
Razem				2 063 692,32

II. Zadania dofinansowania zadań własnych

Rozdział	Zadanie	Ilość osób/rodzin	Ilość osób w rodzinach	Wydatki w 2015 w zł.
85206	Wspieranie rodziny - koszty wynagrodzenia z pochodnymi (asystenci rodziny)	-	-	24 053,00
85213	Składki zdrowotne od zasiłków stałych	jak w tab. 1	jak w tab. 1	34 694,96
85214	Zasiłki okresowe	143	313	263 254,33

85216	Zasiłki stałe	jak w tab. 1	jak w tab. 1	408 363,50
85219	Koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	158 995,06
85295	Program rządowy	-	jak w tab. 1	139 000,00
Razem				1 028 360,85

III. Zadania zlecone gminie

Rozdział	Zadanie	Ilość osób/rodzin	Ilość osób w rodzinach	Wydatki w 2015 w zł.
85195	Ochrona zdrowia	53	-	4 000,00
85212	Zasiłki rodzinne z dodatkami, SZO, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, ZDO	797	-	2 595 036,70
	Składki społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych, SZO i ZDO	57	-	168 499,97
	Fundusz alimentacyjny	119	-	572 323,54
	Świadczenia rodzinne – koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	75 632,00
	Świadczenia rodzinne – koszty utrzymania	-	-	17 641,00
85213	Składki zdrowotne od zasiłków pielęgn., zasiłków dla opiekuna i specjalnych zasiłków opiekuńczych	26	-	19 813,69
85215	Dodatki energetyczne	19	-	3 103,99
85228	Usługi opiekuńcze specjalistyczne -koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	7 180,00
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne – koszty usługi wykonywanej przez firmę opiekuńczą	13	20	63 310,95
85231	Pomoc cudzoziemcom (pobyt tolerowany)	3	12	24 700,00
85295	Dodatki po 200z ł. Do świadczeń pielęgnacyjnych	1	-	412,00
Razem				3 551 653,84

II. 8. Planowane działania w 2016 r. poza statutowymi:

- Przygotowanie programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. 9. Potrzeby i oczekiwania w zakresie pomocy społecznej:

1. Niezbędna jest systematyczna poprawa warunków do podnoszenia jakości usług publicznych jednostki organizacyjnej Miasta, jaką jest MOPS, obsługujący wiele zadań przy niedostatkach lokalowych i w zakresie kadry pracowników. Brak jest zastępcy kierownika, pracownika do obsługi dodatków mieszkaniowych, świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych dla osób innych niż ubezpieczeni, systematycznego wsparcia prawnego. Trudne warunki lokalowe szczególnie w pracy pracowników socjalnych nie pozwalają na zachowanie intymności w rozmowach z klientami zwracającymi się o pomoc w rozwiązaniu wielu problemów

osobistych i rodzinnych.

2. Niezbędne są kompleksowe działania (przy zaangażowaniu instytucji, placówek z terenu gminy)– **w sferze zapobiegania powstawaniu problemów społecznych lub ich łagodzeniu:**

- **w zakresie zapobiegania skutkom ubóstwa:** zwiększenie środków na pomoc z przeznaczeniem na ogrzewanie, szczególnie w okresie jesienno- zimowym, pomoc w wypadkach losowych, opłaty za pobyt mieszkańców w schroniskach, na pomoc w formie usług opiekuńczych. Konieczne jest też wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz ubogich.

- **w zakresie pomocy rodzinie:** zwiększenie liczby zajęć pozaszkolnych z elementami socjoterapii, działania w zakresie zwiększenia miejsc przedszkolnych, edukacja rodziców;

- **w zakresie pomocy osobom /rodzinom dotkniętym uzależnieniem:** ułatwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, rozszerzenie oferty (szczególnie o zajęcia dla młodzieży) Punktu Konsultacyjnego zajmującego się sprawami rozwiązywania problemów uzależnień, promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka;

- **w zakresie pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym:** tworzenie warunków minimalizujących zjawisko izolacji i osamotnienia, zapewnienie usług opiekuńczych, gorącego posiłku, likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej, transportowych, w komunikowaniu się.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE w 2015 roku. (zad. zlecone)

Ze świadczeń rodzinnych skorzystało 784 rodziny, w tym między innymi: 45 matek – otrzymało dodatki z tytułu urlopu wychowawczego, 30 matek- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, 539 dzieci -dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, 72 dzieci-dodatek na dojazd do szkoły, 85 rodzin otrzymało dodatki dla 115 dzieci z tytułu wielodzietności, 31 niepełnosprawnych dzieci -dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji, 253 osób otrzymało zasiłek pielęgnacyjny, 139 rodziny - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (tzw. „becik”), z tego 42 rodziny otrzymało drugie świadczenie w kwocie 1000 zł. z tytułu urodzenia dziecka z uwagi na spełnione kryterium dochodowe, 43 osoby otrzymało świadczenie pielęgnacyjne, 13 osób otrzymało specjalny zasiłek opiekuńczy. Łącznie w 2015 r. zrealizowano 15.887 świadczeń rodzinnych na kwotę 2.553.790 zł. Ponadto na podstawie ustawy o wypłacie zasiłków dla opiekunów wypłacono świadczenia dla 9 osób na kwotę 42.519 zł. Ponadto dla 57 osób opłacono składki na ubezpieczenie społeczne i dla 26 ubezpieczenie zdrowotne.

Świadczenia z tytułu funduszu alimentacyjnego otrzymało 119 uprawnione osoby.

W mieście na koniec 2015 roku było 247 dłużników, w tym 148 dłużników, wobec których prowadzono postępowanie w celu wyegzekwowania długu z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. W 2015 r. dłużnicy zwrócili kwotę 100.662,54 zł., z powyższych kwot - 28.442,73 zł., stanowiło dochody własne gminy, które powinny być zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przeznaczone w szczególności na podejmowanie działań wobec dłużników. W ramach postępowania administracyjnego wystawiono 61 tytułów wykonawczych, wydano 83 decyzje w tym: decyzje w sprawie ustalenia kwoty zwrotu, uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, odroczenia spłaty, lub rozłożeniu na raty należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym funduszu alimentacyjnego. Wszyscy dłużnicy spełniający warunki określone w ustawie zostali zgłoszeni do Krajowych Rejestrów Długów. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych wymaga dużego nakładu pracy, jednocześnie jest kosztowne, głównie z uwagi na liczną korespondencję. Konieczne działania obejmowały:

-ustalanie sytuacji dochodowej, majątkowej, zawodowej i zdrowotnej dłużnika oraz przyczyn niewywiązywania się z obowiązku alimentacji poprzez przeprowadzanie wywiadów alimentacyj-

- jnych i odbieranie od nich oświadczeń majątkowych,
- w przewidzianych ustawą przypadkach wszczynanie i przeprowadzanie postępowania w celu uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- kierowanie wniosków do powiatowych urzędów pracy o aktywizację zawodową dłużników,
- kierowanie wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego (złożono 9 takich wniosków),
- kierowanie wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu (złożono 12wniosków),
- informowanie komorników w sprawach dłużników (wysłano 140 informacji), inna korespondencja (231 pism)
- upomnienia (19).

Od 18 IX 2015 r. w związku ze zmianami w zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wprowadzono przede wszystkim rezygnację z prowadzenia wobec dłużników alimentacyjnych egzekucji administracyjnej należności budżetu państwa z tytułu świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego, a pozostawiono wyłącznie egzekucję sądową jako bardziej efektywną w tym zakresie. Zmiana skutkowałą sporządzeniem 50 wniosków do Komorników Sądowych o wszczęcie egzekucji sądowej i 20 wniosków o przyłączeniu do w/w egzekucji wobec dłużników alimentacyjnych.

Na koniec 2015 r. odsetek zwrotów należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Sulejówku wyniósł 12,08 %. Na poziom odzyskiwanych środków wpływa przede wszystkim sytuacja zdrowotna, rodzinna i dochodowa dłużników alimentacyjnych oraz fakt, że liczną grupę stanowią dłużnicy ukrywający swoje dochody, wobec których nie ma możliwości prowadzenia egzekucji a także dłużnicy dotknięci uzależnieniami, bezrobotni.

Na obsługę świadczeń rodzinnych, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych (zadanie zlecone) Gminy mają zagwarantowane 3 % z dotacji celowej z budżetu, przeznaczonej na wypłatę tych świadczeń. Środki te nie pokrywają rzeczywistych kosztów, jakie Miasto Sulejówek ponosi w związku z wykonywaniem tych zadań. Wykonane analizy potrzeb wykazują, że ze strony budżetu państwa należy zwiększyć w/w dotację z 3 % do 5 %.

IV. DODATKI MIESZKANIOWE (zadanie własne gminy)

Tab. 7. Dodatki mieszkaniowe według typu zajmowanego lokalu w 2014 r.

Lp.	Typ lokalu	Liczba gosp. domowych	Liczba osób w gosp. domowych	Liczba świadczeń	Koszt dodatków mieszkaniowych w zł.
1	komunalne	30	90	398	44.654
2	spółdzielcze	18	41	188	49.180
3	wspólnoty	3	6	35	5.500
4	inne	5	20	47	10.666
	razem	56	157	672	110.000

V. DODATKI ENERGETYCZNE

Prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. odbiorcy wrażliwemu czyli osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z

przedsiębiorstwem energetycznym. Odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej. W sprawach ustalenia uprawnień do dodatku energetycznego wydano 33 decyzje, wydatkowano 3103,99 zł. (zadanie zlecone)

Pomoc otrzymało 19 rodzin w tym:

3 rodziny o liczbie osób 1 - 26 świadczeń, na kwotę 291,04 zł.

14 rodzin o liczbie osób od 2- 4, 146 świadczeń na kwotę 2268,01 zł.

2 rodziny o liczbie osób – pow. 5, 21 świadczeń na kwotę 484,08 zł.

Koszty obsługi wyniosły 60,86 zł. (2% wydatkowanych środków na świadczenia) i nie są adekwatne do faktycznych kosztów skompletowania dokumentów, wydania w/w decyzji, serwisu komputerowego.

VI. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE (zadanie zlecone gminie).

Na podstawie upoważnienia Burmistrza Miasta nr 2/08 z 21.I.08 Kierownik prowadził postępowanie administracyjne i wydał 38 decyzji ustalających uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady alimentacyjne do w/w postępowań.

VII. Kadra MOPS.

Kadra MOPS na dzień 31 XII 2015 r. liczyła 22 osoby 19 etatów, w tym: 1 etat- kierownik, 8 pracowników socjalnych- 7,5 etatu (w tym 1 - urlop wychow.), 4 pracowników – 3,5 etatu do obsługi świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i 0,5 etatu w zakresie księgowości , główny księgowy – 1 etat, pracownik do spraw kadr i adm. – 1 etat, pracownik do spraw świadczeń pomocy społ. – 1 etat, dwie opiekunki chorych – 1,5 etatu, asystent rodziny – 2 etaty. Pracownicy korzystali głównie ze szkoleń bezpłatnych, organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, z tytułu uczestnictwa w Mazowieckim Forum Pracowników Socjalnych i w ograniczonym wymiarze płatnych w miarę posiadanych środków finansowych.

VIII. Kontrole:

1. Kierownik MOPS w III 2015 r. złożył Burmistrzowi Miasta Sulejówek oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w jednostce.
2. W dniach 17-20 listopada 2015 r. została przeprowadzona przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego kontrola problemowa w zakresie stanu zatrudnienia i kwalifikacji kadry MOPS, prawidłowość przyznawania zasiłków okresowych oraz sposób kierowania do domów pomocy społecznej. Realizację zadań oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Zaleceniem najważniejszym było podjęcie kroków w celu zatrudnienia pracownika socjalnego na zastępstwo, w celu realizacji art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

IX. Zmiany w 2015 r. w podstawach działania jednostki.

1. Uchwała Rady Miasta Nr VI/24/2015 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenie pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020
2. Uchwała Rady Miasta Nr w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Sulejówek w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020”,
3. Uchwała Rady Miasta Nr VII/32/2015 z 26 lutego 2015 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie

dożywiania” na lata 2014-2020

4. Uchwała Rady Miasta Nr XI/75/2015 z 25 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia *Programu Wspierania Rodziny w Sulejówku na lata 2015-2018*,
5. Uchwała Rady Miasta Nr XI/74/2015 z 25 czerwca 2015 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w zakresie objęcia mieszkańców opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Radiówku.
6. Porozumienie Burmistrza Miasta Sulejówek i Wójta Gminy Wiązowna z 30.06.2015 r. w sprawie objęcia mieszkańców opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Radiówku.

X. Dzień Pracownika Socjalnego- polskie święto, zapisane w ustawie o pomocy społecznej, obchodzone 21 listopada. Uroczystości z tej okazji dla powiatowych jednostek działających w sferze zadań pomocy społecznej w 2015 r. już po raz trzeci organizował powiat miński. Na zaproszenie Starosty Mińskiego przedstawiciele MOPS w towarzystwie P. Sekretarz Miasta wzięli udział w uroczystości.

XI. Podziękowania od MOPS :

Składamy podziękowania dla Burmistrza Miasta Sulejówek, Zastępcy Burmistrza Miasta Sulejówek, Radzie Miasta Sulejówek za wsparcie w realizacji zadań niezbędnych dla poprawy egzystencji potrzebujących wsparcia mieszkańców naszej społeczności.

Przygotowała Teresa Kośnik
Kierownik MOPS